

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

26.11.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

investor.bg

✓ АИКБ: Запазва се високото ниво на търпимост към неформалните практики

<http://www.investor.bg/ikonomika-i-politika/332/a/aikb-zapazva-se-visokoto-nivo-na-tyrprimost-kym-neformalnite-praktiki,143279/>

Голяма част от мерките, предприети за ограничаване на сивата икономика у нас, все още слабо се познават, показват изводи от изследване на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Темата за неформалната икономика ще бъде централна за обществото поне още 15 години, съобщават от организацията.

Към днешна дата се запазват изключително високи нива на толерантност и търпимост към неформалните практики, смятат експерти на АИКБ. Като цяло продължава да бъде висока психологическата нагласа и компромисното възприемане на определен вид неформални практики.

Все още широко е разпространена готовността за работа без договор, работа на договори с фиктивни клаузи и полагането на труд без осигуровки, като едни от социално допустимите „компромиси“, смятат от асоциацията. Отчита се положителна тенденция за настъпило реструктуриране в неформалните практики в трудово-правните отношения. Ако през 2010 година типичната неформална практика е работата без договор, то през 2012 година неформалността се е „преместила“ към друга практика – работа по договор за сума, равна или малко над минималния осигурителен праг и допълнително заплащане „на ръка“.

Асоциацията на индустриалния капитал заключава, че само въвеждането и спазването на ясни правила от страна на държавата за стимулиране на „светлата“ икономика би подобрило чувствително условията на правене на бизнес. Като ключов фактор за ограничаване и превенция на неформалната икономика се определя по-добрата информираност на обществото за характера и целите на прилаганите мерки, която би повишила ефекта от мерките, а също и би изградила по-трайни нагласи за нетолериране на неформалните практики.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Бизнесът: И работниците с глоби за черна каса

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2012-11-26&article=432552>

Не само шефовете, но и работниците да носят отговорност за укривани осигуровки. Това искат работодателските организации по повод очакваната поправка в Наказателния кодекс, с която ще се криминализира умишленото укриване на осигурителни плащания от страна на фирмите.

"Трябва да има наказания и за работниците, които се съгласяват да получават фиктивно по-ниско възнаграждение", смята председателят на БСК Божидар Данев. Според него за получаването и плащането на социални осигуровки има две страни - работодател и зает. "Работникът знае, че той също лъже. Отговорността трябва да бъде разпространявана и върху двете страни в тези отношения", каза Данев.

От синдикатите обаче са категорично против това с аргумента, че работникът е по-слабата страна и затова действа под принуда. "Не е точно така, при работодателя принудата е много по-тежка. Тя е свързана с риск от фалит на предприятието", заяви Данев.

"Наистина това са двустранни отношения, не може да се твърди, че единствено работодателят е виновен", смята и Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал в България. Той предлага да се въведе за физическите лица деклариране на дължимите осигурителни вноски, както е при данъците. "Само така те може да носят отговорност за укривани суми. В момента в данъчните декларации хората посочват доходите си и разходите за осигуровки, но не и дължимите осигуровки", обясни Велев. В същото време фирмите всеки месец попълват до НАП декларации за осигуровките, които дължат на своите служители.

Според замислените от ГЕРБ поправки в Наказателния кодекс работодателите ще подлежат на затвор от 1 до 6 г. за укриване на осигуровки. Шефката на бюджетната комисия Менда Стоянова и група депутати на властта ще внесат в парламента мярката до седмица. Миналата седмица санкцията отпадна от преходните и заключителни разпоредби в Закона за бюджета за 2013 г. Управляващите обаче са категорични на този етап, че наказанието ще влезе в сила догодина. Под наказателна отговорност ще бъдат и самоосигуряващите се. Санкция за работниците обаче не се предвижда. Депутати от ГЕРБ не отхвърлиха идеята на работодателите. И обясниха, че ще се срещнат с тях при обсъждането на поправката в НК.

Спор работник и работодател да носят заедно отговорност имаше и при наемането без договор. В края на миналата година в Кодекса на труда бе гласувано работник, който е хванат да се труди на черно, да плаща глоба от три осигурителни вноски. През юли обаче Конституционният съд обяви, че това противоречи на конституцията, защото не защитава и не гарантира правото на труд.

✓ **Всеки втори българин е готов да крие доходи**

<http://www.segabg.com/article.php?id=625439>

Въпреки че има напредък в битката със сивата икономика, криенето на данъци и осигуровки остава доста разпространен "национален спорт", както се изрази преди време шефът на НАП Красимир Стефанов. Очертават се и някои нови тенденции - ако преди 2 г. най-честата сива практика е била работата "на черно", без договор, сега е на мода подписването на договор за малка сума - обикновено съобразена с минималния осигурителен праг плюс доплащане "на ръка". Това разкрива проучване на Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ). То показва, че българите са благосклонни към тези проявления на сенчестата икономика - приблизително всеки втори би се съгласил да работи на трудов договор с фиктивни клаузи и с допълнително заплащане в плик, без удържки за данъци и осигуровки. На практика почти 11% от участниците в проучването на АИКБ са признали, че през миналата година само част от заплатите им са били на светло - с редовно плащани данъци, пенсионни и здравни вноски. А пък 12.8% са откровени, че им се случвало да работят, без изобщо да подписват трудов договор. Около една четвърт от анкетираните пък нямат нищо против шефът им да внася по-малко пари за здравни и социални осигуровки от реално дължимите. Основната причина за това хората да приемат да участват в такива сиви схеми и да преглъщат по лоши условия на труд са сиромашията и високата безработица, смятат експертите от асоциацията. Една от причините за трудното излизане на светло е, че то вкарва работниците в по-голям разход, като плащат пълните си осигуровки например, смятат експертите. Според Стефан Петранов от асоциацията сивият сектор няма как да бъде точно измерен, за него се съди по косвени показатели и по анкетни проучвания. "Със сигурност обаче държавата губи много от всички сиви практики, а ако говорим за данъци и осигуровки, щетите вероятно са около 8-10 млрд. лв. годишно", пресметна той. "Все пак в сравнение с предходни години има безспорно подобрене. Решаването на тези проблеми отнема време и няма как да стане от днес за утре", коментира Петранов.

ОЦЕНКА

Брюксел наскоро обяви България за страната с най-голям сенчест сектор в ЕС. Според един от последните доклади на ЕК сивите практики у нас вече минават 32%, докато в част от държавите, към които се стремим, като Австрия например, тя е под 10 на сто. В негативния списък попадат Румъния и балтийските страни, а еврокомисията обясни, че данните са показателни за мащабите на данъчните измами и неплащането на данъци в отделните държави.

ТОРТА

Случвало ли ви се през 2012 г.?

12.8%	работа без трудов договор
10.8%	работа без осигуровки
10.8%	работа на трудов договор плюс устни договорки за повече пари
6%	заплащане под минималната работна заплата
14.4%	нередовно изплащане на заплати
18.8%	работа при удължено работно време без заплащане
14.8%	работа при лоши условия на труд
11.6%	други

pernikmedia.net

✓ **АИКБ организира дискусия по проблемите на борбата срещу сивата икономика**

<http://www.pernikmedia.net/bg/articles/article5337.html>

Дискусия на тема: "Как да спрем сивата икономика да краде от нашите пари", в рамките на проект: „Ограничаване и превенция на неформалната икономика", изпълняван от Асоциацията на индустриалния капитал в България в партньорство с Конфедерация на независимите синдикати в България, организира Асоциацията на индустриалния капитал в България вчера в Перник. На дискусията присъстваха представители на община Перник, бизнеса и държавни институции.

Бойко Недялков-член на управителния съвет на асоциацията представи възможностите, които предлага АИКБ в подкрепа на бизнеса в България. Станислава Симеонова - регионален консултант, запозна присъстващите с резултатите от проведеното социологическо проучване по проект: „Ограничаване и превенция на неформалната икономика". Приключилото на 2 ноември 2012 г. социологическо проучване оценява ефекта от мерките, които правителството предприе през последните три години за премахване на сивия сектор. Отчитат се и първите положителни резултати. Според Станислава Симеонова, изследването е показвало, че част от мерките все още слабо се познават. Анализите на емпиричните данни показват, че темата за неформалната икономика се очертава да бъде централна в дневния ред на обществото поне в **близките 10 - 15 години**. Основанието за този извод са запазващите се изключително високи нива на толерантност и търпимост към неформалните практики. В оценките на двете целеви групи - работодатели и наети лица, се регистрират специфични различия, което е нормално и логично в контекста на различните им позиции в социално-икономическия живот. Като цяло продължава да бъде висока психологическата нагласа и компромисното възприемане на определен вид неформални практики. Все още широко е разпространена готовността за работа без договор, работа на договори с **фиктивни клаузи** и полагането на труд без осигуровки, като едни от социално **допустимите „компромиси"**. Положителното е, че оценките на двете целеви групи говорят за настъпило

преструктуриране в неформалните практики в трудово-правните отношения. Ако през 2010 г. типичната неформална практика е работата без договор, то през 2012 г. неформалността се е „преместила“ към друга практика - работа по договор за сума, равна или малко над минималния осигурителен праг и допълнително заплащане „на ръка“. Настъпилото преструктуриране на сивите практики в трудово-правните отношения отчитат и двете целеви групи, което показва, че промяната е сериозна, има реални измерения и изисква адекватно адресиране.

С най-висок практически ефект до този момент са следните мерки за ограничаване и превенция на неформалната икономика: приемане на нови разпоредби на Закона за обществените поръчки, свързани със засилване на ролята и правомощията на Агенцията за обществени поръчки и приемане на нови разпоредби на Закона за обществените поръчки с оглед прекратяване на противоречивите и непрозрачни процедури.

Работодателите определят като ефективни мерки в борбата със сивия сектор: провеждането на ежегодни кампании за деклариране и плащане на здравно-осигурителните вноски; възможност за проверка на редовността на плащанията, извършени от работодателя за осигуровки чрез издаване на персонален идентификационен номер; задължение за предаване по дистанционна връзка на данни, позволяващи текущо да се определят наличните количества горива в обектите за търговия с течни горива; изискването производителите на акцизни стоки (алкохол и горива) да монтират уреди, данните от които се изпращат в реално време в **Агенция "Митници"**.

Резултатите от социологическото изследване показват, че според работниците и служителите най-висок ефект имат: ограничаването на разплащанията в брой над 15000 лв. и осъществяването на съвместни проверки между Изпълнителна агенция **"Главна инспекция по труда"** и **НАП** с цел засилване на борбата срещу недеklarираната заетост.

На базата на резултатите от изследването, от Асоциацията на индустриалния капитал правят извода, че в борбата срещу сивата икономика решаващо значение има обществената непримиримост към това явление, което ощетява не само държавния и общински бюджети, но и нанася много вреди върху легалния бизнес. Затова борбата срещу сивата икономика трябва да продължи с общи усилия, **за да има реален ефект.**

blitz.bg

✓ **Българите са готови да работят без договор и осигуровки**

<http://www.blitz.bg/news/article/166707>

Изследване на тема "Ограничаване и превенция на неформалната икономика", показва, че много от мерките, предприемани от правителството в тази посока, все още слабо се познават. Не се променя и нагласата на повечето от българите към сивата икономика. Това се казва в официално становище на работодателската организация, публикувано днес.

Анализите на емпиричните данни са категорични, че темата за неформалната икономика ще бъде централна в дневния ред на обществото поне в близките 10 - 15 години. Основанието за този извод са запазващите се изключително високи нива на толерантност и търпимост към неформалните практики.

Продължава да бъде висока психологическата нагласа и компромисното възприемане на определен вид неформални практики. Широко е разпространена готовността за работа без договор, работа на договори с фиктивни клаузи и полагаането на труд без осигуровки, като едни от социално допустимите „компромиси“.

Положително е, че оценките на повечето участници в проучването говорят за настъпило преструктуриране в неформалните практики в трудово-правните отношения.

Ако през 2010 г. типичната неформална практика е „работата без договор“, то през 2012 г. неформалността се е „преместила“ към друга практика – работа по договор за сума, равна или малко над минималния осигурителен праг и допълнително заплащане „на ръка“.

Настъпилото преструктуриране на сивите практики в трудово-правните отношения отчитат и двете целеви групи, което показва, че промяната е сериозна, има реални измерения и изисква адекватни мерки, смятат от АИКБ. /БЛИЦ

dnes.bg

✓ **Болниците се множат като сладкарници**

<http://www.dnes.bg/obshtestvo/2012/11/24/bolnicite-se-mnojat-kato-sladkarnici.173823>

Болниците се множат като сладкарници, предупреждава в интервю за "Стандарт" директорът на Националната кардиологична болница Владимир Пилософ.

Според него момента не е налице никаква реформа в здравния сектор. "Ние имаме един ресурс и той трябва да се използва ефективно, независимо дали е малък и голям. Сегашният не се използва ефективно, защото болниците се увеличават непрекъснато, а лекарите и сестрите намаляват. Как тогава здравеопазването ще стане по-добро? Този процес е напълно обратен в развитите страни, където върви концентрация на медицинските дейности в големи институции“.

По думите му в Тел Авив например има само 7-8 големи болници, а в София те вече са 90. „Можем да отидем в Сърбия, Холандия и тенденцията навсякъде е обратната на нашата“, сравнява Пилософ. Болници трябва да се разкриват само тогава, когато има нужда от тях, т.е. въз основа на задължителна здравна карта. "Идеята, че болниците могат да се конкурират като сладкарници или ресторанти, не е коректна. Всяка нова болница предизвиква сътресение в останалите. В столицата една болница отвори врати наскоро, чакат се още две, допълва още директорът на Националната кардиологична болница.

Темата за здравеопазването продължава „Монитор“, според който новата година идва с нов грип. Новият щам, наречен "Виктория", ще ни удари през януари. Заедно с него ще върлуват и вече познатите ни "Калифорния" и "Уисконсин", уточнява Моника Троянчева от дирекция "Контрол на заразните болести" в Регионалната здравна инспекция-Пловдив. Все още не е късно за противогрипни ваксини, съветва ежедневникът.

Сиренето с трайно ниска цена, което продават веригите, съдържа доста повече вода, отколкото при класическата рецепта, пише в друга своя статия "Стандарт". Бучките със замразена цена буквално се разтичали в ръцете заради високото съдържание на вода, показват проверки на изданието.

"Сега" пък цитира статистика, според която всеки втори българин е готов да крие доходи. Въпреки че има напредък в битката със сивата икономика, криенето на данъци и осигуровки остава доста разпространен "национален спорт", както се изрази преди време шефът на НАП Красимир Стефанов.

Вече се очертават някои нови тенденции - ако преди 2 г. най-честата сива практика е била работата "на черно", без договор, сега е на мода подписването на договор за малка сума - обикновено съобразена с минималния осигурителен праг плюс доплащане "на ръка". Това разкрива проучване на Асоциацията на индустриалния капитал.

"Труд" пък цитира друга интересна статистика: С 20,8 на сто са намалели пътуванията на български граждани над 15 годишна възраст у нас и в чужбина през лятото в сравнение със същия период за м. г.

И докато националната статистика отчита спад в потреблението на домакинствата като цяло, "24 часа" твърди: Истинска хазартна треска е обхванала България. Въпреки кризата и сивите доходи поне по 2 казина и по 50 нови игрални зали отварят врати всяка година. По данни на Държавната комисия по хазарта у нас днес работят 805 игрални зали, 26 казина и 13 бингозали.

Освен това българите имат достъп до 40 000 сайта за онлайн залагания, а пряко ориентирани към българския пазар от тях, са 4000.

novini.bg

✓ **Шефове искат глоби за работници за скрити осигуровки**

<http://www.novini.bg/news/102070-%D1%88%D0%B5%D1%84%D0%BE%D0%B2%D0%B5-%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%82-%D0%B3%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D1%80%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B8-%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%B3%D1%83%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B8.html>

Не само шефовете, но и работниците да носят отговорност за укрити осигуровки. Това искат работодателските организации по повод очакваната поправка в Наказателния кодекс, с която ще се криминализира умишленото укриване на осигурителни плащания от страна на фирмите, съобщава Стандарт.

"Трябва да има наказания и за работниците, които се съгласяват да получават фиктивно по-ниско възнаграждение", смята председателят на БСК Божидар Данев. Според него за получаването и плащането на социални осигуровки има две страни - работодател и зает. "Работникът знае, че той също лъже. Отговорността трябва да бъде разпростряна и върху двете страни в тези отношения", каза Данев.

От синдикатите обаче са категорично против това с аргумента, че работникът е по-слабата страна и затова действа под принуда. "Не е точно така, при работодателя принудата е много по-тежка. Тя е свързана с риск от фалит на предприятието", заяви Данев.

"Наистина това са двустранни отношения, не може да се твърди, че единствено работодателят е виновен", смята и Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал в България. Той предлага да се въведе за физическите лица деклариране на дължимите осигурителни вноски, както е при данъците. "Само така те може да носят отговорност за укрити суми. В момента в данъчните декларации хората посочват доходите си и разходите за осигуровки, но не и дължимите осигуровки", обясни Велев. В същото време фирмите всеки месец попълват до НАП декларации за осигуровките, които дължат на своите служители.

Според замислените от ГЕРБ поправки в Наказателния кодекс работодателите ще подлежат на затвор от 1 до 6 г. за укриване на осигуровки. Шефката на бюджетната комисия Менда Стоянова и група депутати на властта ще внесат в парламента мярката до седмица. Миналата седмица санкцията отпадна от преходните и заключителни разпоредби в Закона за бюджета за 2013 г. Управляващите обаче са категорични на този етап, че наказанието ще влезе в сила догодина. Под наказателна отговорност ще бъдат и самоосигуряващите се. Санкция за работниците обаче не се предвижда. Депутати от ГЕРБ не отхвърлиха идеята на работодателите. И обясниха, че ще се срещнат с тях при обсъждането на поправката в НК.

Спор работник и работодател да носят заедно отговорност имаше и при наемането без договор. В края на миналата година в Кодекса на труда бе гласувано работник, който е хванат да се труди на черно, да плаща глоба от три осигурителни вноски. През юли обаче Конституционният съд обяви, че това противоречи на конституцията, защото не защитава и не гарантира правото на труд.

✓ БИЗНЕСЪТ В БЪЛГАРИЯ: “ДА СЕ ВЪВЕДАТ И СПАЗВАТ ЯСНИ ПРАВИЛА ОТ ДЪРЖАВАТА ЗА СТИМУЛИРАНЕ НА “СВЕТЛАТА” ИКОНОМИКА!”

<http://www.radio999bg.com/?id=9547>

Представителите на бизнеса, синдикатите и държавната администрация обсъждат в национален мащаб приключилото на 2 ноември 2012 г. социологическо проучване по проект “Ограничаване и превенция на неформалната икономика”, което оценява ефекта от мерките, които правителството предприе през последните три години за премахване на сивия сектор. Срещите се провеждат по инициатива на най-широко представителната организация на работодателите в България – Асоциация на индустриалния капитал в България. В дискусиите се очертават основните начини и похвати, чрез които да бъде ефективно ограничен сивият сектор, който, особено в условията на продължаваща икономическа криза, изкривява конкурентната среда, ощетява бюджетните системи и краде от легалния бизнес. Оценява се и ползата от мерките, предприети от държавата през последните години за справяне с този проблем.

Изследването показва, че част от мерките все още слабо се познават. Анализите на емпиричните данни показват, че темата за неформалната икономика ще бъде централна в дневния ред на обществото поне в близките 10 - 15 години. Основанието за този извод са запазващите се изключително високи нива на толерантност и търпимост към неформалните практики. В оценките на двете целеви групи – работодатели и наети лица, се регистрират специфични различия, което е нормално и логично в контекста на различните им позиции в социално-икономическия живот. Като цяло, продължава да бъде висока психологическата нагласа и компромисното възприемане на определен вид неформални практики. Все още широко е разпространена готовността за работа без договор, работа на договори с фиктивни клаузи и полагането на труд без осигуровки, като едни от социално допустимите „компромиси”. Положително е, че оценките на двете целеви групи говорят за настъпило реструктуриране в неформалните практики в трудово-правните отношения. Ако през 2010 г. типичната неформална практика е работата без договор, то през 2012 г. неформалността се е „преместила” към друга практика – работа по договор за сума, равна или малко над минималния осигурителен праг и допълнително заплащане „на ръка”. Настъпилото реструктуриране на сивите практики в трудово-правните отношения отчитат и двете целеви групи, което показва, че промяната е сериозна, има реални измерения и изисква адекватно адресиране.

До момента през месец ноември 2012 г. са проведени регионални срещи в градовете Добрич, Шумен, Русе, Нова Загора, Хасково, Кърджали, Видин, Сливен, Ямбол и Перник, като част от обществено-информационната кампания по проекта. До края на месеца предстои да бъдат проведени срещи в Пловдив и Благоевград. Повсеместно е мнението, че само въвеждането и спазването на ясни правила от страна на държавата за стимулиране на “светлата” икономика би подобрило чувствително условията на правене на бизнес. Като ключов фактор за ограничаване и превенция на неформалната икономика се определя по-добрата информираност на обществото за характера и целите на прилаганите мерки, който би повишил ефекта от мерките, а също и би изградил по-трайни нагласи за нетолериране на неформалните практики.

Пълен запис и информация на дискусиата в Ямбол чуйте и прочетете тук:

<http://www.radio999bg.com/?id=9512>

slivenpress.bg

✓ БИЗНЕСЪТ В БЪЛГАРИЯ

<http://slivenpress.bg/novini-sliven/3985-%D0%91%D0%98%D0%97%D0%9D%D0%95%D0%A1%D0%AA%D0%A2-%D0%92-%D0%91%D0%AA%D0%9B%D0%93%D0%90%D0%A0%D0%98%D0%AF>

Бизнесът в България: “Въвеждането и спазването на ясни правила от страна на държавата за стимулиране на “светлата” икономика би подобрило чувствително условията на правене на бизнес”

Представителите на бизнеса, синдикатите и държавната администрация обсъждат в национален мащаб приключилото на 2 ноември 2012 г. социологическо проучване по проект “Ограничаване и превенция на неформалната икономика”, което оценява ефекта от мерките, които правителството предприе през последните три години за премахване на сивия сектор. Срещите се провеждат по инициатива на най-широко представителната организация на работодателите в България – Асоциация на индустриалния капитал в България. В дискусиите се очертават основните начини и похвати, чрез които да бъде ефективно ограничен сивият сектор, който, особено в условията на продължаваща икономическа криза, изкривява конкурентната среда, ощетява бюджетните системи и краде от легалния бизнес. Оценява се и ползата от мерките, предприети от държавата през последните години за справяне с този проблем.

Изследването показва, че част от мерките все още слабо се познават. Анализите на емпиричните данни показват, че темата за неформалната икономика ще бъде централна в дневния ред на обществото поне в близките 10 - 15 години. Основанието за този извод са запазващите се изключително високи нива на толерантност и търпимост към неформалните практики. В оценките на двете целеви групи – работодатели и наети лица, се регистрират специфични различия, което е нормално и логично в контекста на различните им позиции в социално-икономическия живот. Като цяло, продължава да бъде висока психологическата нагласа и компромисното възприемане на определен вид неформални практики. Все още широко е разпространена готовността за работа без договор, работа на договори с фиктивни клаузи и полагането на труд без осигуровки, като едни от социално допустимите „компромиси”. Положително е, че оценките на двете целеви групи говорят за настъпило реструктуриране в неформалните практики в трудово-правните отношения. Ако през 2010 г. типичната неформална практика е работата без договор, то през 2012 г.

неформалността се е „преместила“ към друга практика – работа по договор за сума, равна или малко над минималния осигурителен праг и допълнително заплащане „на ръка“. Настъпилото реструктуриране на сивите практики в трудово-правните отношения отчитат и двете целеви групи, което показва, че промяната е сериозна, има реални измерения и изисква адекватно адресиране.

До момента през месец ноември 2012 г. са проведени регионални срещи в градовете Добрич, Шумен, Русе, Нова Загора, Хасково, Кърджали, Видин, Сливен, Ямбол и Перник, като част от обществено-информационната кампания по проекта. До края на месеца предстои да бъдат проведени срещи в Пловдив и Благоевград. Повсеместно е мнението, че само въвеждането и спазването на ясни правила от страна на държавата за стимулиране на „светлата“ икономика би подобрило чувствително условията на правене на бизнес. Като ключов фактор за ограничаване и превенция на неформалната икономика се определя по-добрата информираност на обществото за характера и целите на прилаганите мерки, който би повишил ефекта от мерките, а също и би изградил по-трайни нагласи за нетолериране на неформалните практики.

bulgariautre.bg

✓ **Криенето на доходи продължава да е национален спорт**

http://www.bulgariautre.bg/2012/11/24/143900-krieneto_na_dohodi_produlzhava_da_e_natsionalen_sport

Има нови тенденции в "сивия" сектор, сочи ново проучване

Всеки втори българин е готов да мами държавата като крие истинските си доходи. Това сочи статистика, публикувана във в. Сега. Въпреки, че властите отчитат напредък в битката със сивата икономика, криенето на данъци и осигуровки продължава да бъде национален спорт.

Новото проучване на Асоциацията на индустриалния капитал разкрива и нови тенденции в този "спорт". Ако преди 2 години най-честата сива практика е била работата "на черно" и без договор, сега е на мода подписването на договор за малка сума. Най-често заплатата е съобразена с минималния осигурителен праг плюс доплащане "на ръка".

От своя страна националната статистика отчита спад в потреблението на домакинствата като цяло, но пък българите здраво са залитнали по хазарта, твърди "24 часа".

Въпреки кризата и сивите доходи поне по 2 казина и по 50 нови игрални зали отварят врати всяка година. По данни на Държавната комисия по хазарта у нас, към днешна дата, работят 805 игрални зали, 26 казина и 13 бингозали.

novini.dir.bg

✓ АИКБ: Запазва се високото ниво на търпимост към неформалните практики

<http://novini.dir.bg/news.php?id=12474192>

Обществото не познава мерките за ограничаване на сивата икономика у нас, смятат от асоциацията на индустриалците

Голяма част от мерките, предприети за ограничаване на сивата икономика у нас, все още слабо се познават, показват изводи от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Темата за неформалната икономика ще бъде централна за обществото поне още 15 години, съобщават от организацията.

Към днешна дата се запазват изключително високи нива на толерантност и търпимост към неформалните практики, смятат експерти на АИКБ. Като цяло продължава да бъде висока психологическата...

✓ **Криенето на доходи продължава да е национален спорт**

<http://novini.dir.bg/news.php?id=12479795>

Има нови тенденции в "сивия" сектор, сочи ново проучване

Всеки втори българин е готов да мами държавата като крие истинските си доходи. Това сочи статистика, публикувана във в. Сега. Въпреки, че властите отчитат напредък в битката със сивата икономика, криенето на данъци и осигуровки продължава да бъде национален спорт. Новото проучване на Асоциацията на индустриалния капитал разкрива и нови тенденции в този "спорт". Ако преди 2 години най-честата сива практика е била работата "на черно" и без договор, сега е на мода подписването на договор за малка сума. Най-често заплатата е съобразена с минималния осигурителен праг плюс доплащане "на ръка". От своя страна националната статистика отчита спад в потреблението на домакинствата като цяло, но пък българите здраво са залитнали по хазарта, твърди "24 часа". Въпреки кризата и сивите доходи поне по 2 каз...

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал](http://www.capital.bg)

✓ **Време за рязане**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/11/23/1954044_vreme_za_riazane/

"Надявам се всички да са си взели най-важното - четка за зъби и калкулатор." С този туйт говорителят на Европейската комисия (ЕК) Марк Грей приветства шеговито лидерите на 27-те страни ЕС, които пристигнаха в Брюксел в четвъртък, 22 ноември, за да участват в едни от най-тежките преговори, които се водят в съюза веднъж на седем години - тези за

бюджета. За два дни Европейският съвет трябваше да вземе единодушно решение какви пари ще събере и похарчи ЕС в следващия програмен период.

Шансът това да се случи е близък до нулата. Разделени между новите страни членки, които желаят повече пари за сближаване, старите нетни платци, които настояват за намаляване и префокусиране на разходите, и Великобритания, която изглежда уловена в собствената си несигурност дали иска да бъде част от този съюз, 27-те лидери трудно ще успеят да постигнат бързо съгласие как да направят и после разпределят новата торта. Много вероятно е срещите да продължат до неделя: испанският и шведският премиер например споделиха при пристигането си, че не бързат, а българският премиер Бойко Борисов предвидливо си е освободил този път целия уикенд (след като на среща в средата на тази година поиска да си тръгне по-рано, за да гледа полуфинала на европейското първенство по футбол). Дори управата на метрото в Брюксел, която при такива срещи затваря спирка "Робер Шуман" (точно под сградата на съвета) за четвъртък и петък, не иска да се ангажира с точна прогноза - този път спирката ще остане затворена "докато приключи съветът".

Очакванията, че на тази среща ще има финална сделка, не са никак големи (срещата завърши след редакционното приключване на "Капитал"). Така преговорите вероятно ще продължат на следващия форум през декември, а вероятно и догодина. Но основните бойни линии са очертани, позициите на играчите - известни (виж повече [ТУК](#)) и те надали ще претърпят кой знае какви размествания. Размерът на общия бюджет ще се върти отново около 1% от brutния национален доход на ЕС, или между 900 и 940 млрд. евро.

България, по всичко изглежда, няма да бъде нито сред големите губещи, нито сред късметлиите на тези преговори. От началната еуфория не е останало нищо, надеждите за огромно увеличение на парите са се изпарили и сме в етапа на откровен пазарлък, при който дори малките отстъпки са празник и всички методи са позволени. Официално числа не се коментират, но спокойно можем да кажем, че при начални идеи за поне 3 млрд. лв. отгоре над сегашните 13.8 млрд. (без националното съфинансиране и земеделските фондове) сега вече и 1 млрд. лв. увеличение би изглеждало като сериозен успех.

За България тези преговори са болезнено важни, тъй като еврофондовете са едни от малкото мотори на икономиката. За миналата година от 1.7% ръст на БВП 1.5% се дължат именно на тях, 65% от публичните инвестиции се извършват с пари от Брюксел (образно казано, вместо 120 км новоизградена магистрала "Тракия" щяхме да имаме 40) и това няма изгледи да се промени скоро. Всяко евро по-малко или повече се отразява болезнено на икономиката, пенсиите и заплатите в България.

Приятелите и неприятелите

Това са първите подобни преговори за България - преди седем години не бяхме още член на ЕС и изгледахме представлението от страни, давайки само допълващи коментари. Накрая се задоволихме с това, което другите оставиха за нас. Ето защо, ако сега, когато вече сме на масата, се сдобием със същото парче от тортата, това би било равносилно на неуспех.

Разбира се, ситуацията е различна: кризата удари тежко Европа, а продължаващата несигурност в еврозоната откъсва все повече пари за проблемните държави по периферията. "Германия стигна до извода, че трябва да подхрани ръста в тези държави, и евробюджетът е един начин това да стане през структурните фондове", казва Павел Свидлицки от британския евроскептичен тинк-танк Open Europe. Това води до два взаимно подсилващи се процеса: от една страна, тези, които дават повече пари на ЕС, искат да намалят вноските си и да реформират бюджета, а от друга, старите членки поставят под въпрос самата идея за сближаване - все пак именно кохезионни страни като Гърция, Португалия и Испания сега са на прага им с шапка в ръце.

"Големите правителства имат собствени проблеми и не искат да дават пари на ЕС, докато имат проблеми въкъщи. Не става дума само за кохезията, но и за Общата селскостопанска политика (ОСП)", смята Бенедикта Марциното от брюкселския аналитичен център Bruegel. "Има впечатление, че в дадени страни, в дадени случаи кохезията е пари на вятъра. Германия и групата на нетните платци искат тя да произвежда ръст. Те не говорят за това къде да отиват парите, а как да се наблюдават ефектите и резултата от тях."

В отговор на тези искания в Европа се формира една друга група, към която България се присъедини преди време - на приятелите на кохезията. Водени от Полша, тези държави се опитаха да се противопоставят на стремежа към намаляване парите за по-бедните. Тази група обаче, признава неофициално български представител, тази седмица де факто се разпадна малко преди преговорите, тъй като всеки има собствени цели. "Преговорите вървят извънредно трудно. Вече сме на етап, в който всеки се свива все повече към основните си искания", допълва същият източник.

Три желания: кохезия, фермери и "Козлодуй"

Основните искания на България са три: да не се намаляват парите за политиката за сближаване (Кохезионният фонд), да се запази на планираните нива финансирането на фермерите и да се издействат повече пари като компенсация за затварянето на реакторите на АЕЦ "Козлодуй". Проблемът е, че последните предложения на президента на ЕС Херман ван Ромпой работят срещу българските интереси.

Първото и най-проблематично е за тавана на плащанията. Казано просто, той ограничава парите, които една държава може да получи от фондовете, за да не се окаже изведнъж с повече средства, отколкото може да управлява.

Предложеният таван падна до 2.36% от БВП и после се вдигна до 2.4%, което горе-долу изравнява парите, които България ще получи, с тези, които има сега. Това, твърдят българските представители, е неприемливо. Страната е представила позиции пред партньорите си и комисията, с които иска вдигането на този таван за най-бедните две държави - България и Румъния. "Балтийските държави например получиха изключение, защото попадат в хипотезата, че са имали средно под -1% ръст в последните три години", казва висш български представител, който контактува често с ЕК. Българската страна е предложила таван от 2.7%. Шансът за такова изключение само за нас е минимален, признават

преговарящи с вдигане на рамене, но допълват, че има още няколко варианта, с които се надяваме да увеличим парите си.

Всъщност, колкото и да изглежда дребнаво, посочването на други членки с пръст е тактика, която често се използва. В едно от исканията на България например се предлага прагът, под който да може един регион да се финансира от кохезионните фондове, да падне от 90% на 85% от средния брутен национален доход за ЕС. Ако това се приеме, региони на Гърция и Словения ще изпаднат от това финансиране. По въпроса за АЕЦ "Козлодуй" пък България се състезава със Словакия и Литва. Предложението ни там е да получим 260 млн. евро, но не е ясно дали има възможност за удължаване на финансирането и за следващия период, тъй като по план сега помощите свършват до 2020 г.

Не искаме с Румъния, искаме с Полша

Друга тактика, която може да работи успешно, е тупането в гърдите. Лидер в нея е Полша. Страната е обратният пример на Испания - справя се чудесно с кризата, усвоява стабилно и ефективно фондове, добива сила на европейската сцена и постоянно демонстрира ефекта от политиката на сближаване. Както един български представител казва с лека завист, "те са много добри в това да показват къде отиват парите за кохезия и как се връщат обратно чрез големи европейски компании, които печелят търгове". Това е прекрасна стратегия с оглед на случващото се в Европа. Основният сигнал, който България трябва да даде в тези преговори, казва Гунтрам Волф от Bruegel, е, че парите които получава, са добре използвани и не подхранват корупция. "Има много негативизъм към кохезията в момента. Ако комбинираш това със слаба администрация, е рецепта за провал."

Или с други думи - Гърция. Тактиката на българските представители включва и нещо, което доскоро беше немислимо - агресивно разграничаване от съседите. По очевидни причини гръцката страна не е особено силна в тези преговори (това не значи, че не опитва, но "когато някой гръцки представител говори, всички се навеждат край масата, за да го гледат с любопитство", разказва български участник в срещите), а румънците изпаднаха в немилост - голяма част от парите им са спрени, а политическата криза ги направи нежелан съюзник. Ето защо България се опитва да доказва по полския начин своите постижения. В позициите, разпратени от София, се подчертават стабилната макроикономическа ситуация и ниският дълг, като се признава, че инвестициите и ръстът до голяма степен зависят от еврофондовете. "България има нужди и никой не оспорва това. Никой не е оспорил и че тук се случват смислени проекти и всички имат полза и нужда от тях", казва министърът по еврофондовете Томислав Дончев.

Бенедикта Марциното обаче е сигурна, че държави като България ще трябва да се задоволят с доста по-малко от очакваното. "През годините парите за кохезия непрекъснато растяха. Първо заради реформи в началото на 90-те, после след разширяването към Източна Европа. Сега, исторически погледнато, ЕС не се разширява, така че няма нужда от повече средства за кохезия. Но това има и добра страна: по-малкото пари ще подхранят иновативността и предприемачеството. Ще има повече проверки, повече прозрачност, може да се мисли за креативни алтернативи - например пари от Европейската инвестиционна банка, където ще е по-конкурентно."

Програма максимум за България към момента изглежда така - да бъде една от малкото държави, които ще получат повече пари въпреки свиването на общия бюджет, тази добавка да е поне 1 млрд. лева и да договори финансирането за АЕЦ "Козлодуй" да продължи и следващия програмен период.

Кръпки и компромиси

Това обаче зависи от други 26 държави, всяка от които иска нещо различно. Групата на кохезията се разпадна, но същото може да се каже за групата на нетните платци, в която Италия, Франция и Великобритания не са особено единни, а Австрия и Дания също искат отстъпки като британската. Сред новите държави също няма кой знае каква взаимна симпатия - словенците и чехите са толкова напред, че са заплашени да останат без достатъчно пари за кохезия още след първия си период, а унгарците са големият губещ - според Виктор Орбан изчисленията на комисията и Ван Ромпой оставят страната му с до 30% по-ниско финансиране. Германците, към които всички гледат, имат една цел - бърза сделка, за да не се разколебаят отново финансовите пазари. "Германия търси консенсус. Интересът ѝ е да има споразумение на масата, дори да е почти същото като миналия път", казва Улрике Геро от берлинския офис на Европейския съвет за външна политика. Според Гунтрам Волф ръцете на Меркел са развързани, защото в самата Германия няма особен публичен дебат за бюджета. "Дискутират се различни, много по-мощни числа, които са свързани със спасението на еврозоната. А и Лондон е лошото момче този път, така че тази роля също е отговорност на друг."

Всъщност както кризата уж промени всичко, така и нищо не се е променило. Над Брюксел витае духът на нощите от края на 2005 г., когато Тони Блеър заплашваше с вето, а Ангела Меркел и Жак Ширак търсеха сделка. Тогава британците получиха отново отстъпката си, французите - парите за фермерите, а германците - бюджет. Всички си обещаха до следващия път ЕС да преразгледа и промени изцяло начина, по който харчи. "Този бюджет винаги се съставя с много интереси, заложен в него. Има натиск от някои страни да се реформира, но има много силен противовес", казва Павел Свидлицки. Обяснението е просто: всеки иска да се върне от Брюксел с нещо, което може да развее като победа пред избирателите си. Това означава повече пари за харчене, тъй като е трудно да представиш за успех по-малко пари, дори с обещанието да са инвестирани по-добре. Испания е добър пример защо това трябва да се промени: дори в сегашната криза повечето инвестиции от еврофондове там са насочени в инфраструктура независимо от балона в недвижимите имоти и огромната безработица.

Но това няма да се случи на тази среща, а вероятно и на следващата. Изходът ще е отново компромис с много кръпки, както Европа винаги произвежда в края на подобни изпитания и от който никой не е твърде доволен. Но и никой няма да е твърде нещастен. Което всъщност е добро мото за ЕС напоследък.

✓ Бюджетните потайности

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/11/25/1954911_bjudjetnite_potainosti/

Всяка година правителствата харчат извънредни средства за непланирани разходи, без да искат разрешението на парламента и без за тези разходи да се провежда обществен дебат. Това не нарушава законите, нито влияе на предварително заложеното бюджетно салдо, но поражда въпроси за това как се формира самият бюджет и колко прозрачно се разпределят постъпленията от данъците.

Законно, но спорно

Кабинетът насочва публичните средства за мерки, които не са предварително одобрени, а понякога дори нуждата от финансиране е спорна. Такива например са извънредните 600 хил. лв., които правителството отпусна за смяна на тревата на великотърновския стадион "Ивайло".

"Капитал Daily" събра конкретни примери за одобрени "в движение" разходи на обща стойност 16 млн. лв. през тази година и попита Министерството на финансите откъде точно са осигурени средствата за тях.

Според отговора на министерството източник на тези пари са "икономии" по други пера, които изникват в изпълнението на бюджета, с изричното уточнение, че не се е налагало оръязването на едни разходи, за да се финансират другите. "При подобни случаи не се налага изготвянето на финансова обосновка, тъй като разходите по централния бюджет са одобрени със Закона за бюджета за 2012 г. и е налице само компенсирана промяна между централния бюджет и тези на първостепенните разпоредители, получатели на допълнителните средства", се казва в отговора на финансовото ведомство.

Финансовата обосновка е задължителна, когато за увеличаването на един разход се налага специалното оръязване на друг. Тогава министърът на финансите може дори да блокира подобно действие просто като откаже финансова обосновка. Неофициално експерти от министерство признават, че тези извънредни разходи се финансират от скритите резерви в бюджета за всяка година, а такива има много и се изчисляват на стотици милиони. Натрупването на свободен ресурс в подобен обем пък повдига въпроса дали правителството не може да облекчи частния сектор, като премахне или реструктурира някои източници на приходи например.

Видимите резерви

Най-явен буфер в бюджета е резервът за непредвидени и неотложни разходи. Той се дели на две – на резерв за преодоляване на последствията от бедствия и аварии и на резерв за фискални мерки и реформи. В зависимост от икономическата ситуация в него се залагат различни по размер суми. При актуализацията на бюджет 2010 например резервът за структурни реформи и фискални мерки стигна 1.14 милиарда лева. Опозицията побърза да го нарече "джобните пари на правителството" и донякъде бе права, след като в края на 2010 г. за спорни мерки бяха отделени близо двеста милиона лева.

За 2013 г. например резервът ще е много по-малък – около 50 млн. лв. Още между гласуванията на първо и второ четене на бюджетния закон обаче той бе разпределен. Тридесет милиона лева ще се ползват за строителството на детски градини, 17 милиона за разясняване от ползите на цифровата телевизия и останалите 5 милиона за по-дребни пера. Ако това е целият буфер на държавата, ще се окаже, че правителството излага публичните финанси на риск, защото именно резервът за фискални мерки е първият буфер, който поема евентуално неизпълнение на приходната част. Практиката от изминалите три кризисни години показва, че нещата не стоят точно по този начин и 2012 г. също няма да е изключение.

Скритите буфери

В бюджета има и скрити буфери, които идват от икономии на предварително планирани разходи. Пример за това са вноската на България в общия бюджет на Европейския съюз и разходите на държавата за лихвени плащания. По тези пера за 2011 г. например държавата е спестила 146.7 милиона лева, а предишната година - 131.3 млн. лв.

От Министерството на финансите коментираха, че лихвените разходи традиционно се планират в по-големи размери, защото не е сигурно при каква доходност ще се пласират новоемитираните държавни ценни книжа. По тази причина за 2012 г. държавата ще реализира дори по-големи икономии от лихви, защото те са бюджетирани при сценарий облигациите да се емитират през пролетта и първото лихвено плащане да се случи тази есен. Вноската на България в ЕС пък има няколко компонента, главният от които е брутният национален доход. При неизпълнение на прогнозата за брутния вътрешен продукт вноската на страната пада пропорционално. Обратното пък не носи риск, защото при по-висок от очаквания икономически растеж данъчните приходи също се увеличават над планираното и покриват по-големите задължения по вноската.

"Банкерите си имат тайни, бюджетарите също" е реплика на един от високопоставените чиновници в Министерството на финансите, който отговаря за изпълнението на бюджета. За наличието на значителни скрити буфери признаха и двама бивши министри, потърсени за коментар от "Капитал Daily". Те обаче също не поискаха да ги разкажат в детайли.

Аргументът им е общ - стане ли тази информация явна, веднага министрите ще поискат разходите им да бъдат увеличени.

Този аргумент обаче е само частично приемлив. В едно реформаторско правителство, където партийните интереси не доминират над националния интерес, с тези буфери може да се намалят данъци или най-малкото административните такси. Вместо това едни пари винаги се крият, но ако се намерят, стават "джобни пари на управляващите", харчени на законно основание, но без доказателства, че това е най-смисленият разход.

✓ **Сблъсък на национални интереси провали срещата на ЕС за бюджета**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/216928_%D0%A1%D0%B1%D0%BB%D1%8A%D1%81%D1%8A%D0%BA+%D0%BD%D0%BO+%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B8+%D0%B8%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D0%B8+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B8+%D1%81%D1%80%D0%B5%D1%89%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%BD%D0%B0+%D0%95%D0%A1+%D0%B7%D0%B0+%D0%B1%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82%D0%BO

Лидерите на ЕС приключиха двудневната си среща без споразумение по общия бюджет на 27-те страни членки. Сделката бе осуетена от сблъсъци между държавите нетни спонсори на съюза и тези, които получават повече, отколкото плащат. В официално изявление участниците във форума посочват, че след проведената конструктивна дискуссия има вероятност от сделка в началото на следващата година.

Преговорите попадат в труден за Европа период. Мрачните икономически условия в голяма част от обединението изостриха отдавна тлеещото недоволство в страни като Великобритания и Холандия относно вноските в общия бюджет, грубо две трети от който отива за земеделски субсидии и финансиране на инвестиционни проекти в по-бедните членки. „Няма да свиваме фискалните програми у дома само за да подпишем после чувствителни увеличения в разходите на ЕС“, заяви по-рано британският премиер Дейвид Камерън, който иска замразяване на бюджета. Той обаче бе с нагласата, че достигането до спогодба е напълно изпълнимо. Камерън и част от колегите му са изправени пред електорат, който е все по-малко склонен да плаща сметката за европейската интеграция. Дълговите проблеми на страните от еврозоната, може би най-красноречивият пример за интеграцията на блока, направиха политиките по-скептични към идеята за сближаване.

Лидерите прекараха по-голямата част от двудневния форум в срещи с председателя на Съвета на ЕС Херман ван Ромпуй и шефа на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу. Мнозина още от самото начало не вярваха в успеха на преговорите. След разговорите Ван Ромпуй заяви, че не изключва възможността да се отиде по-далеч в редуцирането на бюджета. Последното му предложение предвиждаше грубо запазване на тавана за общите разходи в сравнение с предходния план при равнище от малко под €1 трлн. „Бюджетът и така е силно рестриктивен“, заяви Ромпуй пред репортери. „Запазих мярката между конфликтните искания за съответно повече и по-малко икономии. Смятам, че финансовият план може да се свие още, но трябва да е балансиран и добре подготвен.“ Новите му предложения вдигнаха разходите за земеделие и финансирането на по-бедните страни, предимно от Източна Европа. Увеличенията бяха компенсирани от оръязване на цял диапазон области, включително развитие и чуждестранна политика, както и проекти, насочени към свързването на национални транспортни и съобщителни съоръжения.

Великобритания, Холандия и редица други северноевропейски държави не пожелаха да приемат предложението на Ван Ромпуй, тъй като то не ограничава достатъчно разходите. Земеделските субсидии, най-старата и политически чувствителна част от общия бюджет, бяха в центъра на дебата, като северните страни, чиито икономики разчитат по-малко на селското стопанство, настояваха за оръязване на това перо. „Тенденцията за увеличаване на средствата за земеделие не ни изпълва със задоволство“, заяви холандският премиер Марк Рюте. „Умерен оптимист съм, че следващият път ще се договорим, но гаранции няма.“

Камерън пък атакува разходите на администрацията на ЕС. „Брюксел продължава да съществува, сякаш е в паралелна вселена“, казва той. Франция, страната с най-развито земеделие в обединението, както винаги бе основният защитник на субсидиите за фермерите, като според президента Франсоа Оланд планът на Ван Ромпуй прекалено силно оръязва този разход. Германският канцлер Ангела Меркел заяви, че иска спогодба в началото на следващата година, и нарече алтернативата крайно непривлекателна. „Обсъжданията показаха достатъчно потенциал за сделка, така че имаме добра база“, смята тя.

Ако спогодба не бъде постигната в началото на 2013 г., планирането на голям набор от програми на ЕС ще бъде застрашено. Разходите през 2014 г. ще останат на равнището си от тази година плюс инфлацията, което означава по-голяма сума за бюджета в сравнение с обсъжданите сега предложения.

По в. „Уолстрийт джърнъл“

✓ **Данъчни ще разпитват**

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2012-11-24&article=432390>

Данъчни ще може да разпитват, претърсват и изземат документи и стоки, когато разследват престъпления срещу хазната. Това са само част от правата, които ще имат някои служители на Националната агенция за приходи, ако парламентът одобри създаването на данъчно дознание. "Работи се по създаването на данъчно дознание. То ще бъде регламентирано в Закона за Национална агенция за приходите и Наказателно-процесуалния кодекс", гласи коментар на министъра на финансите Симеон Дянков, качен наскоро на сайта на ведомството. Спорният момент, който трябва да се уточни, е дали данъчните ще могат да използват специални разузнавателни средства и да носят оръжие. Ако се въведе данъчно дознание, всички улики, които съберат служители на НАП по време на ревизиите си, ще може да се използват и директно в съда като доказателство за данъчни престъпления. Това рязко ще намали времето за доказване на престъпленията, както и разходите на държавата за достигане на реални присъди. Митническото дознание действа от близо година и вече дава много добри резултати, като има десетки осъдени граждани за контрабанда. Идеята е данъчни да участват в разследването на престъпления като укриване на налози чрез неподаване на данъчни декларации,

използване на фалшиви документи, неиздаване на фактури и касови бележки. Данъчните ще може да разследват и укриване на данъци чрез преобразуване на фирми и случаите на източване на ДДС.

✓ Пенсиите ясни след Никулден

http://www.standartnews.com/biznes-biznes/pensiite_yasni_sled_nikulden-169511.html

Ще зарадва ли Дядо Коледа пенсионерите с повече пари за празниците, ще стане ясно след Никулден. Това съобщи финансовият министър Симеон Дянков в интервю за "Стандарт".

Ако към 7-ми декември хазната е на плюс, решението как да се похарчи излишъкът ще вземе социалният министър Тотю Младенов, обясни Дянков.

Дали ще има свободни пари, завси от разплащанията по европейските програми. Заради меката есен обаче строителството на магистралите "Струма" и "Тракия" върви с по-бързи темпове от очакваното.

Затова ще се наложи да извадим непредвидени средства от бюджета, което може да ни вкара временно в дефицит, обясни вицепремиерът. Той призна, че е против раздаването на коледни добавки и 13-та заплата.

50-100 лв. за празника няма да решат проблемите кардинално. Аз искам хората да са добре постоянно, каза Дянков.

✓ Бизнесът: И работниците с глоби за черна каса

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2012-11-26&article=432552>

Не само шефовете, но и работниците да носят отговорност за укрити осигуровки. Това искат работодателските организации по повод очакваната поправка в Наказателния кодекс, с която ще се криминализира умишленото укриване на осигурителни плащания от страна на фирмите.

"Трябва да има наказания и за работниците, които се съгласяват да получават фиктивно по-ниско възнаграждение", смята председателят на БСК Божидар Данев. Според него за получаването и плащането на социални осигуровки има две страни - работодател и зает. "Работникът знае, че той също лъже. Отговорността трябва да бъде разпростряна и върху двете страни в тези отношения", каза Данев.

От синдикатите обаче са категорично против това с аргумента, че работникът е по-слабата страна и затова действа под принуда. "Не е точно така, при работодателя принудата е много по-тежка. Тя е свързана с риск от фалит на предприятието", заяви Данев.

"Наистина това са двустранни отношения, не може да се твърди, че единствено работодателят е виновен", смята и Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал в България. Той предлага да се въведе за физическите лица деклариране на дължимите осигурителни вноски, както е при данъците. "Само така те може да носят отговорност за укрити суми. В момента в данъчните декларации хората посочват доходите си и разходите за осигуровки, но не и дължимите осигуровки", обясни Велев. В същото време фирмите всеки месец попълват до НАП декларации за осигуровките, които дължат на своите служители.

Според замислените от ГЕРБ поправки в Наказателния кодекс работодателите ще подлежат на затвор от 1 до 6 г. за укриване на осигуровки. Шефката на бюджетната комисия Менда Стоянова и група депутати на властта ще внесат в парламента мярката до седмица. Миналата седмица санкцията отпадна от преходните и заключителни разпоредби в Закона за бюджета за 2013 г. Управляващите обаче са категорични на този етап, че наказанието ще влезе в сила догодина. Под наказателна отговорност ще бъдат и самоосигуряващите се. Санкция за работниците обаче не се предвижда. Депутати от ГЕРБ не отхвърлиха идеята на работодателите. И обясниха, че ще се срещнат с тях при обсъждането на поправката в НК.

Спор работник и работодател да носят заедно отговорност имаше и при наемането без договор. В края на миналата година в Кодекса на труда бе гласувано работник, който е хванат да се труди на черно, да плаща глоба от три осигурителни вноски. През юли обаче Конституционният съд обяви, че това противоречи на конституцията, защото не защитава и не гарантира правото на труд.

✓ По-голяма трета пенсия за дамите

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2012-11-26&article=432571>

Жените ще получават по-високи пенсии на старини от доброволните частни пенсионни фондове. С промяна в Кодекса за социалното осигуряване ще се забрани отчитането на пола при определяне на пожизнената пенсия от частни доброволни фондове. Промяната се прави заради директива на ЕС и вече мина през Министерски съвет. До момента ако мъж и жена доброволно внасят едни и същи суми за трета пенсия на старини през еднакъв брой години, при пенсиониране биха вземали различни месечни суми. Мъжът би взел по-голяма пожизнена пенсия от жената, защото статистиката сочи, че средната продължителност на живота на мъжете е по-кратка и съответно той по-малко време би се радвал на пенсията си. От 20 декември 2012 г., когато влизат в сила новите изисквания на ЕС, жените ще получават малко по-голяма доживотна пенсия от доброволните частни пенсионни фондове, а пенсията на мъжете ще бъде намалена, тъй като актюерите ще трябва да правят изчисленията при равна продължителност на живот на двата пола. Частните пенсионни фондове вече активно работят по новите таблици, които ще използват за отпускане на пенсии след 20 декември. Промените касаят само пенсиите, отпускани от доброволните пенсионни фондове. За частните универсални пенсионни фондове, където се осигуряват задължително всички родени след 31 декември 1959 г., новото правило не важи. За тях ще продължат да се прилагат разликите между мъжете и жените, обясни за "Стандарт" Ангел Терзиев, член на Комитета на актюерите към Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване.

✓ **Искам хората да са добре не само на Коледа**

http://www.standartnews.com/interviews/iskam_horata_da_sa_dobre_ne_samo_na_koleda-169517.html

- Опозицията роди най-различни квалификации за бюджет 2013 - от "две филии с трета помежду им" до "кърпена клошарска дреха". Ще заживеем ли по-добре догодина, или ще се наложи да пробием нова дупка на колана?

- Бюджет 2013 аз го определям като бюджет за увеличаване на доходите, защото в него има 2 млрд. лева повече за социалната сфера. Първоначално бяха около 1,8 млрд. лева, но добавихме още 50 млн. лева - 20 млн. допълнително за единните разходни стандарти в образованието и 30 млн. за детски градини. Определено има доста голямо увеличение на разходите в няколко дейности - увеличение в пенсиите с близо 800 млн. лева, така общо с другите социални придобивки стават около 1,1 млрд. лева. За култура има процентно най-голямото увеличение на разходите - с 18% общо, от което ще има 10% за всички държавни музеи, библиотеки, общински, регионални и т.н. За самото Министерство на културата има 10% увеличение. За учителите с тези добавени 20 млн. лева стават 100 млн. лева допълнителни, така че на тях да им се вдигне общото заплащане с около 11%. Тук влиза и минималната работна заплата, която вдигаме до 310 лева. На опозицията работата ѝ е да критикува. Тя обаче е много разделена - социалистите са свикнали точно преди избори да искат с около 2 млрд. лева увеличение на разходите. ДПС и Синята коалиция казват обратното, че разходите са твърде раздути, защото приходите са уж твърде раздути и следователно трябва да се намаляват. Даваме, първо, колкото е възможно, и второ - точно толкова, колкото можем да си позволим. Без да навлизаме в популизъм да се раздават пари по неефективни проекти просто за да помагат за печелене на изборите. Аз не смятам, че избори се печелят с безсмислени харчове, както беше през 2009 г. и 2005 г. Смятам, че избори се печелят, като си покажеш общото творчество за 4 години, особено в тежката икономическа ситуация в цяла Европа.

- Ще излезе ли бюджетът на излишък, което да позволи раздаването на допълнителни бонуси към пенсиите за Коледа?

- При държавния бюджет нещата стоят добре - ще имаме малък излишък, но остава въпросът с еврофондовете и какво авансово трябва да разплащаме. Ако авансовите разплащания са големи - от една страна, е добре, защото означава, че вървят проектите, но от друга - временно ще ни вкарат в дефицит. Точно заради това ще чакаме до 7 декември. Около седмица след като изтече ноември, ще знаем истинските данни. Тези разплащания винаги стават в последните 3-4 дни на месеца. Как ще се използват парите, ако има излишък, напълно зависи от министър Тотю Младенов и неговите хора. Аз никога не съм бил привърженик на идеята за 13-а заплата, коледни добавки и т. н., защото те не решават фундаментално даден въпрос. Това е вид популизъм - дайте да дадем на хората да се чувстват коледно по-добре. Аз искам хората да се чувстват постоянно по-добре.

Излезе некоректна информация, че понеже ЕС също има проблем в бюджета си, защото някои големи държави не са си плащали вноските, на нас може до края на годината да не ни разплатят това, което вече е сертифицирано - около 400 млн. евро. В началото на тази седмица дойдоха първите 153 млн. евро. Очакваме и останалите да ни ги върнат до 10 декември. Още през септември сме си направили заявката, така че сме много по-напред от другите държави. Аз смятам, че ще получим парите. Но понеже някои от програмите вървят по-добре - например магистралата "Струма" се строи доста повече, отколкото очаквахме, "Тракия" - също - заради мекото време. Още около 160-180 млн. евро очакваме да разплатим авансово и да изпратим към Брюксел. Сума, която не беше предвидена първоначално. Поради това има известна несигурност до първата седмица на декември точно какъв ще е дефицитът.

- Не ви ли притеснява фактът, че някои от министерствата започнаха да си раздават коледни бонуси като например Министерството на отбраната?

- Тази тема винаги се появява по коледно време. Поради това и променихме закона. Бих казал, че това е най-голямата реформа - промяната на законите за държавната администрация през февруари и за държавния служител през юли, които изравниха условията във всички министерства, агенции, комисии и т. н. Ограничиха възможността да се дават финансови награди и сложиха горен праг върху 30% от заплата да се дава бонус за хората, които работят добре. Ако бонусите идват от бюджетите на ведомствата, както е случаят с Министерството на отбраната, е напълно законно да си дадат пари и не само в края на годината, а и за всяко тримесечие.

- Аню Ангелов ли е министърът отличник по финансова дисциплина?

- Министърът отличник по финансова дисциплина е Нона Караджова. При положение, че тя имаше най-тежкото наследство от предишното правителство заедно с Аню Ангелов. Много дългове имаха и двете министерства, но ги изчистиха. Нона Караджова успя за 2 г., а относно Аню Ангелов - следващият бюджет е първият от 2008 г. насам, в който той няма да разплаща задължения. Те двамата са най-консервативни финансово. Делян Добрев е третият.

- С кого имахте най-големи спорове относно бюджета?

- Може би с министър Мирослав Найденов в селското стопанство. С Вежди Рашидов донякъде също. С Миро Найденов - при предишните правителства се е създал прецедент, че понеже всяка година има доста евросредства, които влизат в земеделието, и от държавния бюджет трябва да се харчи доста за директни субсидии в земеделието. Аз винаги съм имал две принципни позиции. Първо, не е ясно защо се субсидира земеделие, а не друг сектор. Аз не съм привърженик на държавните субсидии. Но ако има - да се субсидират секторите с най-голяма придадена стойност. Тогава би трябвало да субсидираме софтуерната, химическата промишленост, фармацевтиката, производството на електроника, на ски примерно и т. н. Чисто икономическата логика трябва да е такава. Може и да има логика, която да казва: да субсидираме секторите, в които работят най-много хора. Тогава може да се фокусираме примерно върху туризма, макар че там има индиректна субсидия, защото плащат ниско ДДС. Икономическа или социална мисъл не е имало в предишните години - може би лобитата в земеделието са били по-активни и те напълно незаслужено са получавали голяма сума от държавния бюджет. Която може много по-ефективно да се разпредели главно към производствени или

социални сектори. Затова миналата година по това време имаше голяма стачка. Първо зърнопроизводителите идваха с бентлита и БМВ, след това се усетиха и дойдоха с жигули, да отстояват огромните, включително държавни субсидии. Миналата година ги съкратихме, дадохме на животновъдите, пчеларите, зеленчукопроизводителите. Тази година продължаваме тенденцията да се прехвърлят част от субсидиите към други сектори - главно към животновъдство, и част да се използва за социални нужни - да ни помогне за вдигане на заплатите. Но там имаше доста тежки разговори, защото държавата да не даде 50 млн. лева фонд като евентуална гаранция за суша или за наводнения. Аз категорично се противопоставих, че държавата не е застрахователно дружество. И по същия начин можем да кажем: "Ако има някакво забавяне в туризма, защо не направим фонд и за туризма?" С Аню Ангелов имаше също доста разговори. Благодарение на тях дадохме допълнителни пари, за да се вдигнат заплатите на военнослужещите, но срещу това се получи добра реформа - да не се пенсионира, преди да навършат пенсионната възраст. С МВР имаше доста разговори, но стигнахме до темата, че ако няма допълнителна реформа, тогава няма да има допълнителни средства. Там разсъждаваше ръководството, че на този етап не смята за целесъобразно да има такава реформа, и следователно ние пък не дадохме допълнителни пари.

- Верни ли са сметките, че хазната губи 280 млн. лева от по-малките обороти на заведенията поради забраната за тютюнопушене?

- Първоначалните наши сметки показват, че на годишна основа може да се загубят около 220 млн. лева. Засега всъщност не изглежда, че е така, но все пак беше летният сезон. Есента за радост беше по-мека и почти нищо не е загубено досега. Ще видим зимата как ще е. Особено първата, защото хората ще свикнат със забраната с времето - аз съм убеден. Дори това да е загуба от 220 млн. лева на година, съм готов да я понеса, защото здравето на хората е по-важно. И следващите финансови министри ще плащат по-малко за здравеопазване. Така че аз бих определил забраната за тютюнопушене като една от най-големите реформи в целия мандат и за всички сфери.

- Нека се върнем към доходите на хората, тъй като ниското им ниво е основен генератор за общественото недоволство. В едно ваше телевизионно интервю казахте, че до 10-12 г. нивата на доходите у нас ще достигнат средните за Европа. Според Световната банка, дори и да удвоим производителността на труда, ще ни трябват 30 години, за да догоним ЕС.

- Става въпрос да станем нормална средноевропейска държава. Но ние трябва да растем с около 2,5% над средното за ЕС. Тази година Гърция върви с около 7,5% надолу - ние вървим с около 1% нагоре. И ето, за година навакσαμε разлика от около 8,5%. Каква е ситуацията тази година - ЕС като цяло върви на минус 0,7%, а ние около 1% плюс, така че маржът е около 1,7% - 2%. Трябва да го удвоим, за да можем след 10-12 години да дръпнем напред. Част от удвояването на разликата в растежа идва от това, че ние всяка година инвестираме все повече в инфраструктура. Следващата година има с 30% в бюджета повече за инфраструктура. По големите проекти 2015-2018 г. ще бъде пикът. В земеделието парите по европрограмите ще стигнат върха си 2016 г., когато ще се изравним със средното за ЕС. Това означава, че до 2016 година всяка година ще се увеличават прогресивно с около 20% плащанията там. И то се вижда, че всъщност сектор земеделие след сектор туризъм е най-силният като процент за икономически растеж. Виждаш как влагаш повече пари и този сектор се развива. Тази година сектор туризъм е дръпнал с 10-12% икономическия растеж.

- Страната ни е в ужасяваща демографска криза. Смятате ли, че повишаването на стимулите за раждане са добра стъпка срещу демографските процеси?

- Не. Чел съм много изследвания, когато бях в Световната банка, че увеличаване на стимулите - просто да се плаща майчинство, по никакъв начин не помага на увеличаването на раждаемостта. Решението дали да имаш дете или не - не е въпрос на това, дали ще получаваш 100 лева допълнително или 50 лв. Трябва да се мисли каква социална политика да се приложи, за да може хората, които са решили да имат дете, да имат добър достъп до услуги. Аз съм убеден, че ако има допълнителни пари, приоритетно те трябва да се дават за строеж на допълнителни детски градини. Даваме допълнителни 30 млн. лева, които са равни на 15 детски градини. Ако построим за 4 години 70 допълнителни детски градини извън бюджетите на градовете, майките вече няма да казват: "Искам да отида на работа, но няма къде да си оставя детето." Всъщност аз съм много по-оптимистичен относно демографската тенденция в България. Тя е толкова отрицателна не толкова защото нямаме достатъчен брой раждания - спрямо броя на семействата в България ние всъщност сме малко над средното за ЕС. Проблемът е, че много млади хора излизат навън и самите те, а и децата им, вече не влизат в анализа за демографията. Най-важното, което може да се направи от гледна точка на обръщане на демографската картина, е създаване на работни места - хората да остават в България.

- Кога може да имаме данъчно дознание?

- Поставил съм задача за данъчното дознание на Ръководството на Националната агенция за приходите преди около две седмици. В края на ноември трябва да ми кажат от кои от идеите, които ние и парламентът сме предлагали, могат да направят. В началото на следващата година да тръгнем с проектозакон, който да разписва стъпките. Искам преди изборите да има основа, защото това, заедно с митническото дознание, беше най-трудната ни реформа в приходните агенции. Тя беше универсално бламирана и блокирана от почти всички, защото те съзнават, че ако има такова дознание, и в митниците, и при данъчните ще се промени начинът на устройство на администрацията. И функции, които в миналото са били в компетентностите на МВР, сега се прехвърлят към данъчните и митническите агенции. Има съпротива и вътре в държавната администрация. Факт е, че от 1 януари я направихме в митниците, и тя работи прекрасно. Вече имат 700 дела, от които 450 са завършени в рамките на годината. В сравнение, през миналата година общо имаше около 200 дела, свързани с контрабанда. Факт е, че още тази година акцизите, които ще приберем до края на годината, са по-големи като сума от 2008 г., която беше много силна от гледна точка на икономиката. Та това ще е голяма борба, но смятам, че в момента има добра конфигурация в парламента, и смятам, че ще можем да прокараме база от пролетта на следващата година. Ако това стане, смятам, че ще е голям успех.

- На интернет страницата на финансовото министерство излезе материал, озаглавен "10 малки, но важни успеха". Какво искате да промените, но не успяхте?

- Смятам, че е добре всеки министър да се отчете сега какво е направил и да каже до края на мандата какво смята да направи. В Министерството на финансите не успяхме да направим данъчното дознание. Макар че имах доста разговори с НАП, дори смених заместника, който отговаряше за това, защото той не смяташе, че е възможно да се направи. След това минахме на по-компактна структура в НАП, за да има само двама заместници - единият да отговаря за реформите, а другият за ИТ услугите. Не успях да направя промени в Закона за Сребърния фонд. Убеден съм, че тези промени са полезни и социално, и финансово, но влязохме в много излишни коментари за какво ще се използват парите. В момента парите въобще не се използват - стоят на нискодоходни сметки в БНБ. Ако част от тези пари влязат в търговски банки, те ще могат да ги използват за кредити за малки и средни предприятия. Но още в началото на мандата като го казах, всички скочиха, че ще стане нещо ужасно. Там не стана реформата, а съм убеден, че трябваше да стане. Почнахме твърде късно с реформите в БДЖ. Първият министър на транспорта не искаше да се занимава с това и загубихме близо две години. Сегашният министър е много по-реформистки настроен, но остава малко време. Реформите са доста по-лесни, ако се започват в началото на мандата.

- Не смятате ли, че данък "лихва" ще откаже хората да спестяват в банките?

- Не. България беше единствената страна в ЕС, в която няма такъв данък. Във всички останали 26 европейски държави е решено, че това е добра политика. Единственото, за което съжалявам, е, че не съм хванал липсата на този данък в предишните три години. В САЩ се плаща такъв данък и си мислех, че и тук е така. Българите спестяваме доста повече спрямо други държави в ЕС, а и не само. А по време на криза се получи парадокс, че се спестява още повече. Този данък е един от най-леките в ЕС. Първо, защото е 10%, а не като например в Германия, където е 35%. И второ, защото изключихме всички разплащателни и спестовни сметки. Така че около 80% от всички сметки са извън този данък. Останаха около 18%, които са предимно на по-заможни хора. Смятам, че е напълно справедлив, независимо че изтърпя доста критики. Казват: "Защо правиш такива неща преди избори?" Първо смятам, че не трябва да има данъчни политики за избори и след избори. Ние не искаме да сме за един мандат на власт. И второ - по този начин взимаме около 130 млн. лева, които отиват за плащане на пенсиите.

- В интервю пред The Times споменахте, че България може да влезе в еврозоната след 5 години. Поддържате ли това мнение?

- За момента не е изгодно за България дори да мислим за влизане в еврозоната, защото това ще ни донесе повече тежести отколкото плюсове. Ние вече имаме големия плюс, а именно монетарна стабилност от това, че левът е вързан към еврото още от самото начало на еврозоната. Междувременно се очертават някои минуси, които искаме да се убедим, че ще избегнем.

- Според вас еврото ще оцелее ли?

- Еврото безспорно ще оцелее, защото освен добър финансов проект то е и политически проект. Това е една от базите за развитие на ЕС. Така че зад него стои не само Европейската централна банка, а и Европейската комисия, и политическият проект ЕС. За мен индивидуални страни, Гърция например, може и да не са след няколко години членове на еврозоната, поне временно. Но бъдещето на всички страни в ЕС е в еврото. За нас другата голяма тежест, която с всички сили ще избегнем, и дори парламентът прие такова решение - бъдещи финансови министри да се съобразяват с него, е, че не искаме данъчната ни политика относно преките данъци да е обвързана с обща данъчна база за ЕС. Овен ако не е нашата данъчна основа. Част от източноевропейските страни плюс скандинавските страни сме на едно и също мнение, както и Великобритания, че общата данъчна система не помага на идеята ЕС. Помага да имаме обща монетарна система, помага да имаме банков надзор. Аз и премиерът сме много активни в разговорите в Брюксел бързо да се отива към общ банков надзор. Защото банковият сектор е много интегриран в Европа и това ще помогне.

[Вестник 24 часа](#)

✓ Делян Добрев: Китай пита за розовото масло, киселото мляко и туризма ни

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=1646856>

С министъра на икономиката Делян Добрев разговаря Марияна Бойкова

- Какво донесохте от Китай, г-н министър? Реално има ли резултати за българския бизнес от срещите ви в Шанхай и Пекин?

- На инвестиционния форум в Шанхай очаквахме между 150 и 200 фирми, дойдоха повече от 300 компании. Видях много възможности за инвестиции у нас. На никого не бе отказана среща. Дадох им свои визитки на китайски и им казах да не се колебаят да се свържат с мен при евентуални намерения за инвестиции в страната. Казах, че няма да хваля България с абстрактни понятия, а с факти, без да ги агитирам. Факти по отношение на данъци, финансова стабилност, икономически растеж, насърчителни мерки.

- И какъв резултат очаквате? От съобщението ви от Китай разбрах, че ще се правят автобуси у нас - китайска компания и "Литекс моторс"?

- "Ютонг бърс" имат разговори с "Литекс моторс". С друга компания за производство на мотокари имах интересен разговор и мисля, че това също ще се случи. Един инвестиционен фонд иска да инвестира в производство на розово масло в България. Истински късмет е, че с нас бяха Менда Стоянова и кметът на Пловдив Иван Тотев. Менда Стоянова беше много ценна, тъй като в Китай партията има особена роля и политическата подкрепа за кабинета е много важна. Нейните срещи бяха на много високо ниво.

- Менда Стоянова беше партията, така ли?

- Тя бе като зам.-председателя на Народното събрание и тази позиция е много уважавана в Китай. Иван Тотев бе много полезен при разговорите с компанията за мотокарите, за да каже как Пловдив е център, в който в миналото се е развивало такова производство.

- Кажете за розовото масло, звучи интересно?

- Фондът, който иска да инвестира в рози, ще дойде след десетина дни в България. Той ще направи в Пловдив среща с всички производители на рози и розово масло. Ще им предложи идеи, които да финансира - розови насаждения, производство на розово масло и износ в Китай. Фондът казва, че вече са се наситилина изкуствени аромати, китайският пазар иска естествен продукт. Това е една много голяма възможност.

- С мускалчета ли отидохте в Китай?

- Да, занесохме мускалчета, но не на бизнесмените, а на срещата с туроператорите. В сферата на туризма има огромен потенциал, който не се използва. Китай е третият по големина пазар в света на туристи. Всяка година повече от 70 млн. китайци пътуват в чужбина, от тях в България идват 5000 годишно, което е абсурдно. А България е доказана туристическа дестинация, защото с население 7,5 милиона приемаме 7 млн. туристи годишно и сред тях само 5000 китайци. В момента в България са китайски журналисти, които се запознават с района на Пловдив и Казанлък. Китай се интересува още от СПА, културно-историческия ни туризъм. Разпитвах много за киселото мляко и наистина ли е произлязло от България.

- Само се интересувахте ли?

- Разговорът е на ранен етап, но ще правим среща между "Ел Би Булгарикум" с компаниите, които се интересуват от българското кисело мляко. Проведох разговори с авиокомпанията "Чайна истърн еърлайнс". Тя обмисля възможността за директна линия до София. Заявиха, че ако има с 500 повече туристи на месец, ще отворят линия до Пловдив или София. В началото на януари ще дойдат китайски туроператори. За празника на розата ще поканим всички туроператори и правителствени лица.

Българските вина също са известни, така че тези обиколки в България може да включват посещение и на нашите винарни.

- Може ли да оцените в пари какво очаквате след това посещение?

- Имах срещи с една голяма строителна компания - "Шанхай констръкшън кмпани", която е с оборот 15 млрд. долара. Запознахме я с разработването на карготерминал в Стара Загора.

- Говорите за старозагорското летище ли?

- Да. Те се заинтересуваха. Летището би могло да се даде на концесия и да се изгради карготерминал. Има потенциал не само за карголетище и карготерминал със складове, а и за индустриална зона. Има и други компании, които проявяват интерес към тази каргозона и не е речено точно китайската да вземе концесията, но я презентирахме и тя събуди интерес. И още една интересна среща имах с компанията "Хуавей", която е втората в света в информационни и телекомуникационни технологии. За миналата година оборотът е 35 млрд. долара, повече от бюджета на България. След срещата ни тя се ангажира да направи център за споделени услуги в България, като премести тези звена от Европа в България. Но по-важното е, че се опитах да я убедя и те ще помислят усилено да построят център за развойна дейност в България. Друга китайска строителна компания иска да строи ваканционно селище на Българското Черноморие. Като цяло ние трябва да променим нашата концепция за привличане на инвеститори.

- Как?

- В момента предлагаме най-добрия продукт на този пазар. Той е "инвестиционна дестинация България". Само че по никакъв начин не го рекламираме. Надяваме се по случайни продажби да се разпространи информацията за него. Това, което правим с тези инвестиционни форуми е тази стока да я рекламираме. Декември имаме форум в Токио и Лондон, догодина - в Германия и САЩ и още 3-4 държави. За пръв път България излиза да се презентира, досега сме чакали инвеститорите

да дойдат при нас, да чукат на вратата.

- А кой в Китай ви оприличи на Джеймс Бонд?

- Не зная как сте разбрали за това. Заместник-председателят на комисията по търговия ми каза, че му приличам на Джеймс Бонд и самият той в своята младост също е бил красив мъж. Общо взето, това беше.

- В Китай сте се хвалили с финансова стабилност, с икономически растеж, но чувам от българския бизнес, че у нас сега е по-тежко, отколкото през 2008-2009 г. Как ще се противодейства?

- За съжаление, много от държавите в ЕС са във втора рецесия, България е една от 6-те с положителен ръст на икономиката, но европейските държави са ни основен пазар. Ние изнасяме над 70% от продукцията си. И ако този пазар не купува добре, ще ни се отрази.

- Затова ли се обръщаме към Изтока?

- Хубаво е да се обръщаме и да диверсифицираме риска, особено по отношение на износа. Икономиката ни се възстановяваше на основа на износа, сега е скромнен, така че трябва да търсим други двигатели.

- Кой е моторът?

- Да увеличаваме износа, като търсим и други пазари, в които икономиката върви, потреблението нараства, като Китай, където 300 млн. души са средна класа. Но трябва да положим усилия в покачване на инвестициите вътре в страната и в ръст на потреблението. Точно това правим - по програма "Конкурентоспособност" сме сключили договори за над 500 млн. лв. Само благодарение на тези договори в България ще се случат над 1 млрд. лв. инвестиции. Стимулирането на потреблението минава през увеличаване на доходите и на уязвимите групи. Увеличението на пенсиите, заложено в бюджета, ще стимулира и потреблението.

- В бюджета за догодина видях скромнен ръст от 1,9%. Вашата прогноза?

- При очакване около нулев ръст на европейската икономика, 1,9% не е толкова скромно. Аз в първото си интервю за вашия вестник като министър казах, че трябва да се стремим към повече от 3%, без значение на прогнозата в бюджета.
- **Да ви попитам като собственик на "Булгаргаз", внесоха ли при вас прогнозата за цена на газа от 1 януари?**
- Нямам задължение да я внасят при мен. Предвиждането им за цена ще бъде заявено в ДКЕВР. Трябва да е ясно, че ако не беше издействаната отстъпка от повече от 20% по новия договор, или ако нямаше такава, то "Булгаргаз" щеше да поиска минимум 11% увеличение на цената.
- **Шефът на газовата компания г-н Димитър Гогов брани всеки процент намаление и "отпуска" едва 7,5 на сто за потребителите. Все пак как ще се подели това намаление от 23%?**
- Неговите 11% вече са калкулирани в цената от ДКЕВР, в момента част от тази 20% отстъпка се ползва, от 1 януари трябва да се калкулира още. Според мен има потенциал за повече от 7,5% намаление на цената на газа от 1 януари.

[Вестник Сега](#)

✓ Коледните добавки на пенсионерите са заложник на бюджета на ЕС

<http://www.segabg.com/article.php?id=625756>

Коледните добавки на пенсионерите се оказват заложник на бюджета на Европейския съюз. Заради срива в преговорите за бюджета на ЕС за 2012 г. България заедно с други страни до последно няма да има яснота какви средства за вече направени разходи ще ѝ бъдат възстановени. Това засяга дефицита по консолидираната фискална програма и възможността за осигуряване на допълнителни средства за възрастните за Коледа, показва проверка на "Сега". Възможността за осигуряване на коледни добавки към пенсиите бе обвързана от финансовия министър Симеон Дянков с изпълнението на бюджета за тази година. Дянков обясни, че правителството ще отпусне пари само в случай, че приходите и разходите по бюджета позволяват това, което ще стане ясно около 7 декември. В същото време при приемането на закона за държавния бюджет за 2013 г. Дянков обяви оптимистично очакване, че дефицитът в края на годината по консолидираната фискална програма ще е 0.7% при планирани 1.3%, т.е. със значително по-нисък дефицит. Сметките показват, че при изпълнение на тази прогноза държавата ще може да си позволи да даде коледни добавки, без това да влоши сериозно салдото по бюджета. Синдикатите настояват коледни добавки да получат всички пенсионери с пенсии до 400 лв., като сумата е диференцирана от 20 до 50 лв. и за целта ще са нужни около 60 млн. лв. При брутен вътрешен продукт от 77.7 млрд. лв. 60 млн. лв. допълнителен разход би довел до повишаване на дефицита с 0.08%, или той ще достигне 0.8% при планирани 1.3%. Необходимият ресурс може да се окаже и по-малък, защото от социалното министерство говорят за отпускане на добавки само към пенсиите до 200 лв. Тези сметки обаче вече са залог на преговорите по общия европейски бюджет, защото Европейската комисия може да не възстанови в обичайния тримесечен срок вече направени разходи по еврофондовете.

Както "Сега" писа, бюджетът на ЕС за 2012 г. се оказа недостатъчен и европейската комисия настоя за увеличаването му с 8.9 млрд. евро. Съветът на министрите отхвърли предложението, което замрази и преговорите за 2013 г. Развързката по бюджета за т.г. и догодина още се чака, но това поставя под въпрос разплащанията на вече направени разходи.

По данни на Национален фонд към финансовото министерство, който обработва заявките за плащания, размерът на заявени за възстановяване средства от ЕК в момента възлиза на 400 млн. евро. Това се равнява на 1% от БВП. Ако тези пари не бъдат възстановени в срок, дефицитът по консолидираната фискална програма за 2012 г. ще се повиши и може да стане дори над планирания. Превеждането на парите със закъснение през 2013 г. обаче ще повлияе положително върху планирания дефицит за догодина, изтъкват от фонда.

ПРИЗНАНИЕ

За липсата на яснота за прогнозния размер на дефицита не отрече и министърът по еврофондовете Томислав Дончев. "До 2 седмици би следвало да има яснота по общия бюджет на ЕС за 2012 г., защото противното ще затрудни всички държави", коментира за "Сега" Дончев. Той е получил уверения, че Европейската комисия ще направи всичко възможно до края на годината да бъдат възстановени поне 360 млн. евро, заявени за разплащане през октомври.